

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

GEOGRAFINIS TESTAS

Dalyvio Nr. _____

2015 m. kovo 3 d.

1. Kuris ekonominis veiksnys ypač patrauklus užsienio investuotojams Lietuvoje?

- A daug laisvos darbo jėgos
- B didelė Lietuvos rinka
- C išplėtota infrastruktūra
- D palanki mokesčių sistema

2. Kaip vadinamas draudimas importuoti arba eksportuoti kai kurias prekes iš tam tikros valstybės?

- A akcizas
- B dempingas
- C embargas
- D protekcionizmas

3. Kuri veikla skirtina šešėlinei ekonomikai?

- A atlyginimai „vokeliuose“
- B prekyba didžiuosiuose turguose
- C prekyba internetu
- D reeksportas

4. Kokių uolienų atodanga vaizduojama šioje senovinėje graviūroje?

- A bazalto
- B dolomito
- C klinčių
- D smiltainio

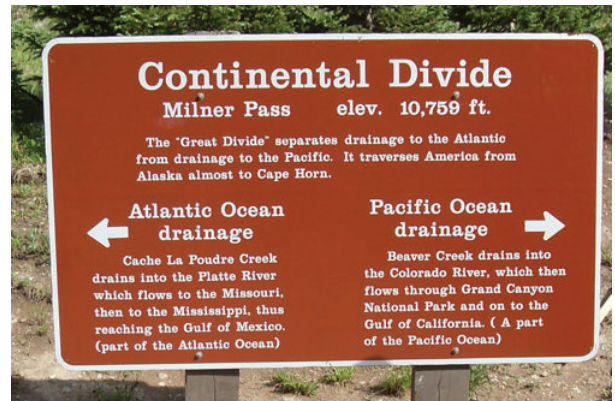

5. Kiek elektros 2013–2014 m. importavo Lietuva?

- A apie 10 %
- B apie 30 %
- C apie 50 %
- D apie 70 %

6. Kokia horizonto kryptis yra už fotografo nugaros?

- A pietūs
- B rytai
- C šiaurė
- D vakarai

7. Kuriems pasaulio kalnams būdingas toks kraštovaizdis?

- A Andams
- B Atlaso kalnams
- C Himalajams
- D Uoliniam kalnams

8. Kuris veiksnys trukdo tolesniam Lietuvos ūkio vystymuisi?

- A didelis eksportas į neprognozuojamą Rusijos rinką
- B maža vidaus rinka
- C prasta demografinė situacija
- D visi išvardyti

9. Kurios valstybės kontūrą vaizduoja ši nuotrauka?
- A Kirgizijos
  - B Tadžikijos
  - C Turkmėnijos
  - D Uzbekijos

10. Kiek procentų krito Lietuvos BVP 2009 m. dėl pasaulio ekonomikos krizės?
- A 6 %
  - B 15 %
  - C 23 %
  - D 38 %

11. Kam reikalingi tokie įrenginiai?
- A į juos sugunami gyvuliai naktimis
  - B nuobodžiam kraštovaizdžiui pajvairinti
  - C pustomo smėlio sulaikymui
  - D smėliui kaupti statybų tikslais

12. Kuriame Lietuvos mieste veikia geoterminė jėgainė?
- A Gargžduose
  - B Kaune
  - C Klaipėdoje
  - D Šilutėje

13. Kuriam iš poilsinio turizmo regionų būdingas toks vaizdas?
- A Balatono ežero kurortams
  - B Ispanijos rytų pakrantės kurortams
  - C Karibų salų kurortams
  - D Vokietijos Baltijos jūros pakrantei

14. Iš kokio atsinaujinančio energijos šaltinio Lietuvoje pastaraisiais metais (2011–2013) buvo pagaminta daugiausia elektros energijos?
- A biokuro
  - B saulės
  - C tekančio vandens
  - D vėjo

15. Kokia prekių grupė užima didžiausią dalį Lietuvos eksporte ir importe?
- A maisto pramonės gaminiai
  - B mašinos, elektros įrenginiai, buities technika
  - C mineraliniai produktai
  - D transporto priemonės ir įranga

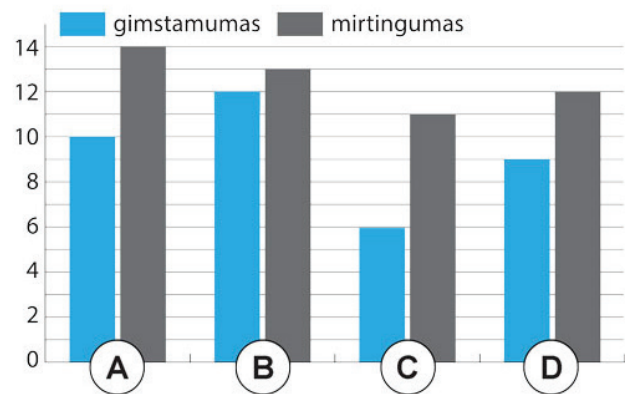
16. Kaip vadinamas toks nuotraukos tolumoje matomas kranto tipas?
- A abrazinis krantas
  - B akumuliacinis krantas
  - C fiordinis krantas
  - D lagūninis krantas

17. Kokios tautinės mažumos dalis Lietuvoje nuo 1989 m. iki dabar sumažėjo beveik du kartus?
- A baltarusių
  - B lenkų
  - C rusų
  - D žydų

18. Kuris rodiklis objektyviausiai parodo žmonių gyvenimo kokybę šalyje?
- A BVP/1 gyv. pagal perkamąją galią
  - B raštingumo lygis
  - C vidutinė gyvenimo trukmė
  - D ŽSRI

19. Kurie stulpeliai teisingai nurodo Lietuvos pastarųjų metų apytikslius demografinius rodiklius?

20. Ši nuotrauka 2008 metais daryta Zimbabvėje. Ką ji vaizduoja?
- A dėl infliacijos nuvertėjusius pinigus
  - B ypač brangios prekės pirkimą
  - C kontrabandinę pinigų siuntą
  - D pinigų keitimo procesą

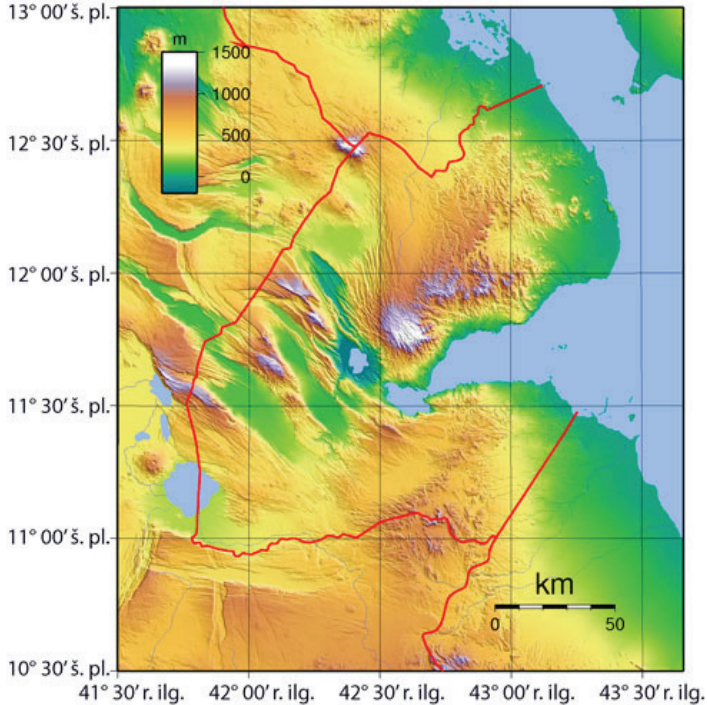
21. Kuriame mieste veikia ši pramonės įmonė?
- A Biržuose
  - B Kėdainiuose
  - C Mažeikiuose
  - D Utenoje

22. Kokios tai valstybėlės kontūras su reljefo vaizdu?

- A Bahreino
- B Brunėjaus
- C Džibučio
- D Kataro

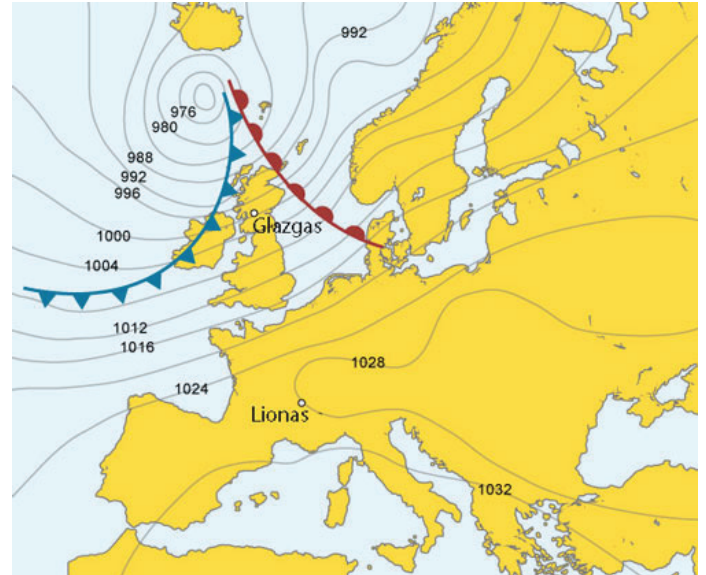
23. Kaip vadinasi konteinerinis traukinys, gabenantis krovinius iš Ukrainos (Odesa) į Klaipėdos jūrų uostą?

- A Aušra
- B Merkurijus
- C Saulė
- D Vikingas

24. Koks oras, slenkant ciklonui vasarą virš Britų salų, būdingas Glazgo miestui.

- A giedras dangus, be vėjo, vėsokas oras
- B liūtiniai kamuoliniai debesys, stiprus vėjas, smarkios liūtys
- C pietvakarių krypties vėjas, giedra, vietomis debesuota, atšilimas
- D sluoksniniai lietaus debesys, stiprus lietus, vakarų vėjas

25. Kuriam įvykiui paminėti buvo išleistas šis Lietuvos pašto ženklas?

- A Lietuvos dalyvavimui NASA skrydžių į kosmosą sukakčiai paminėti
- B Lietuvos lazerių pramonei įprasminti
- C Lietuvos mokslų akademijos jubiliejui
- D pirmiesiems į kosmosą paleistiems lietuviškiems palydovams

26. Kurioje Lietuvos vietoje galėjo būti padaryta ši nuotrauka?
- A Jurbarkė
  - B Kryžkalnyje
  - C Marijampolėje
  - D Šiauliuose

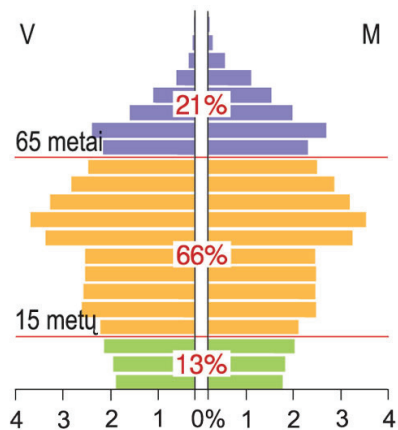

27. Kurioje šalyje ir kodėl užfiksuotas šis vaizdas?
- A Islandijoje, nes tolimoje matyti sniego ir ledo tirpsmo zandriniai laukai
  - B Kanadoje, nes pirmieji gyventojai glaudėsi tokiuose būstuose
  - C Norvegijoje, nes tolimoje matyti plačių upių išvagoti slėniai
  - D Suomijoje, nes buvusio ledyno vietoje susiformavo tokie platūs slėniai

28. Į kurias dvi valstybes (be Jungtinės Karalystės) per pastaruosius trejus metus emigravo daugiausia lietuvių?
- A į Airiją ir Norvegiją
  - B į Ispaniją ir Švediją
  - C į JAV ir Baltarusiją
  - D į Vokietiją ir Daniją

29. Su kokia demografinė problema susiduria gyventojų amžiaus piramidėje vaizduojamos šalies gyventojai?
- A didelis gimstamumas
  - B didelis kūdikių mirtingumas
  - C gyventojų senėjimas
  - D trumpa gyvenimo trukmė

30. Iš nuotraukos atpažink miesto funkcinę zoną.
- A centrinis verslo rajonas
  - B miegamasis rajonas
  - C priemiestis
  - D senamiestis

ATSAKYMAI

1	C
2	C
3	A
4	A
5	D
6	C
7	A
8	D
9	C
10	B
11	C
12	C
13	B
14	C
15	C
16	A
17	C
18	D
19	A
20	A
21	B
22	C
23	D
24	C
25	D
26	B
27	A
28	A
29	C
30	B

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

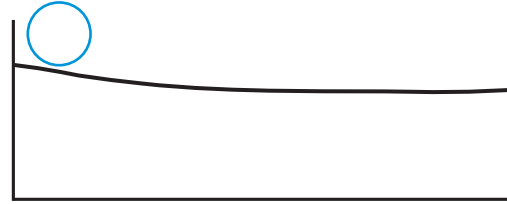
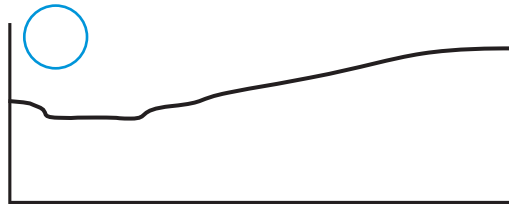
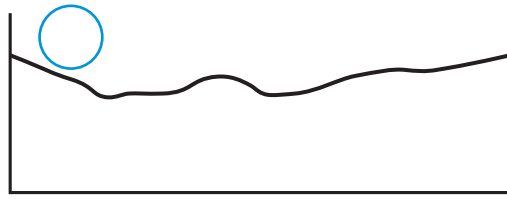
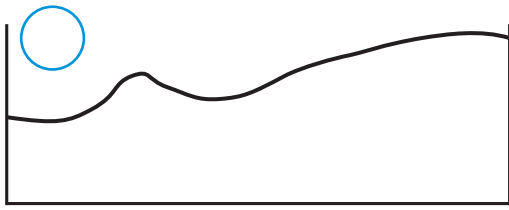
PRAKTIŠĖS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

2015 m. kovo 3 d.

6. Priskirkite reljefo profilius atitinkamoms atkarpoms žemėlapyje.
Į apskritimėlius įrašykite skaičius.

(2 taškai)

7. Nustatykite didžiausią šiame žemėlapyje vaizduojamos teritorijos santykinį aukštį.

_____ (1 taškas)

1. Apskaičiuokite gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus gyventojų prieaugio rodiklius ir užpildykite lentelę. **(3 taškai)**

Metai	Gyventojų skaičius	Gimė	Mirė	Gimstamumas,‰	Mirtingumas,‰	Natūralusis prieaugis,‰
1970	3 119 000	55 519	28 048			
1980	3 404 200	51 765	35 871			
1990	3 693 700	56 868	39 760			
1995	3 643 000	41 195	45 306			
2000	3 512 100	34 149	38 919			
2005	3 403 200	30 600	43 500			

2. Kuriais metais gimstamumas buvo?

didžiausias _____, mažiausias _____

(1 taškas)

3. Kuriais metais mirtingumas buvo?

didžiausias _____, mažiausias _____

(1 taškas)

4. Kuriais metais natūralusis gyventojų prieaugis buvo?

didžiausias _____, mažiausias _____

(1 taškas)

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

PRAKTIŠĖS UŽDUOTYS

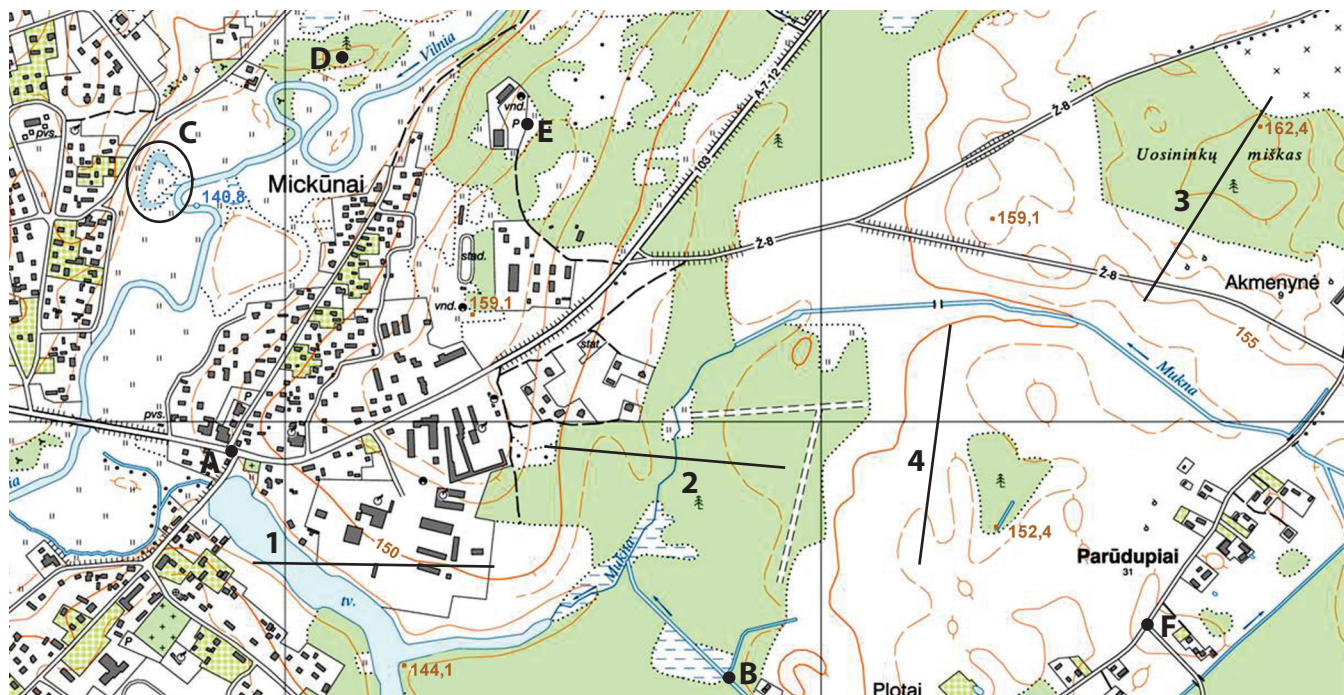
Dalyvio Nr. _____

2015 m. kovo 3 d.

1 užduotis

Topografinis žemėlapis

(9 taškai)

1. Apskaičiuokite žemėlapio mastelį, žinant, kad nuo taško A iki taško B yra 720 m. (1 taškas)

1:10 000 arba 1 cm = 100 m

2. Kaip buvo pakeistas natūralus upės Mukna kraštovaizdis?

patvenkus upę susidarė tvenkinys

(1 taškas)

3. Kas pavaizduota apskritime C raide žemėlapyje?

senvagė

(1 taškas)

4. Ar nuo kalvos D bus matyti vandenvietė, pažymėta tašku E?

ne, nes D taškas yra miške

(1 taškas)

5. Nustatykite azimutą:

a) nuo taško E į tašką D 290°

(1 taškas)

b) nuo taško E į tašką F 128°

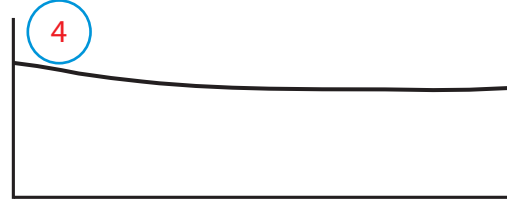
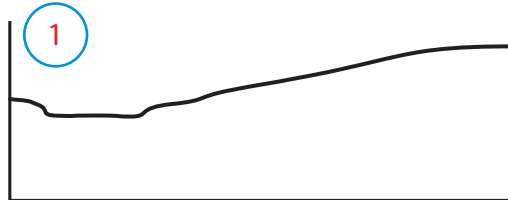
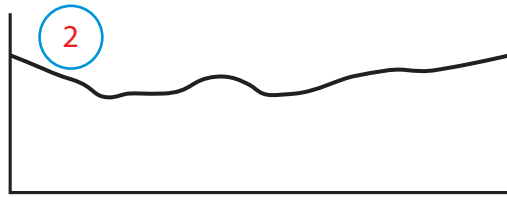
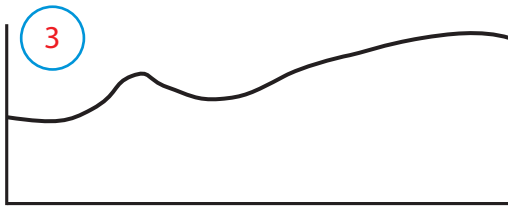
(1 taškas)

galima paklaida +/- 2°

Pastaba: atkreipiame dėmesį, kad dėl jūsų spausdintuvo nustatymo gali šiek tiek pasikeisti žemėlapių dydis ir atsirasti skaičiavimo paklaida. Jeigu daugumos mokinių rezultatai stipriai skiriasi nuo pateiktų, prašome atstumą perskaiciuoti iš naujo ir įsitikinti, kad mokinių rezultatai yra teisingi.

6. Priskirkite reljefo profilius atitinkamoms atkarpoms žemėlapyje.
Į apskritimėlius įrašykite skaičius.

(2 taškai)

7. Nustatykite didžiausią šiame žemėlapyje vaizduojamos teritorijos santykinį aukštį.

21,6 m

(1 taškas)

1. Apskaičiuokite gimstamumo, mirtingumo ir natūralaus gyventojų prieaugio rodiklius ir užpildykite lentelę.

(3 taškai)

*po 0,5 tšk. už vieną teisingą eilutę. Jeigu atsiranda nors viena klaida eilutėje, taškai nėra skiriami.
Galima paklauda skaičiuojant duomenis dėl apvalinimo 0,1*

Metai	Gyventojų skaičius	Gimė	Mirė	Gimstamumas,‰	Mirtingumas,‰	Natūralusis prieaugis,‰
1970	3 119 000	55 519	28 048	17,8	8,9	+8,9
1980	3 404 200	51 765	35 871	15,2	10,5	+4,7
1990	3 693 700	56 868	39 760	15,4	10,8	+4,6
1995	3 643 000	41 195	45 306	11,3	12,4	-1,1
2000	3 512 100	34 149	38 919	9,7	11,1	-1,4
2005	3 403 200	30 600	43 500	9,0	12,8	-3,8

2. Kuriais metais gimstamumas buvo?

didžiausias 1970, mažiausias 2005

(1 taškas)

po 0,5 tšk už teisingai nurodytus metus

3. Kuriais metais mirtingumas buvo?

didžiausias 2005, mažiausias 1970

(1 taškas)

po 0,5 tšk už teisingai nurodytus metus

4. Kuriais metais natūralusis gyventojų prieaugis buvo?

didžiausias 1970, mažiausias 2005

(1 taškas)

po 0,5 tšk už teisingai nurodytus metus

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

TEORINĖS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

2015 m. kovo 3 d.

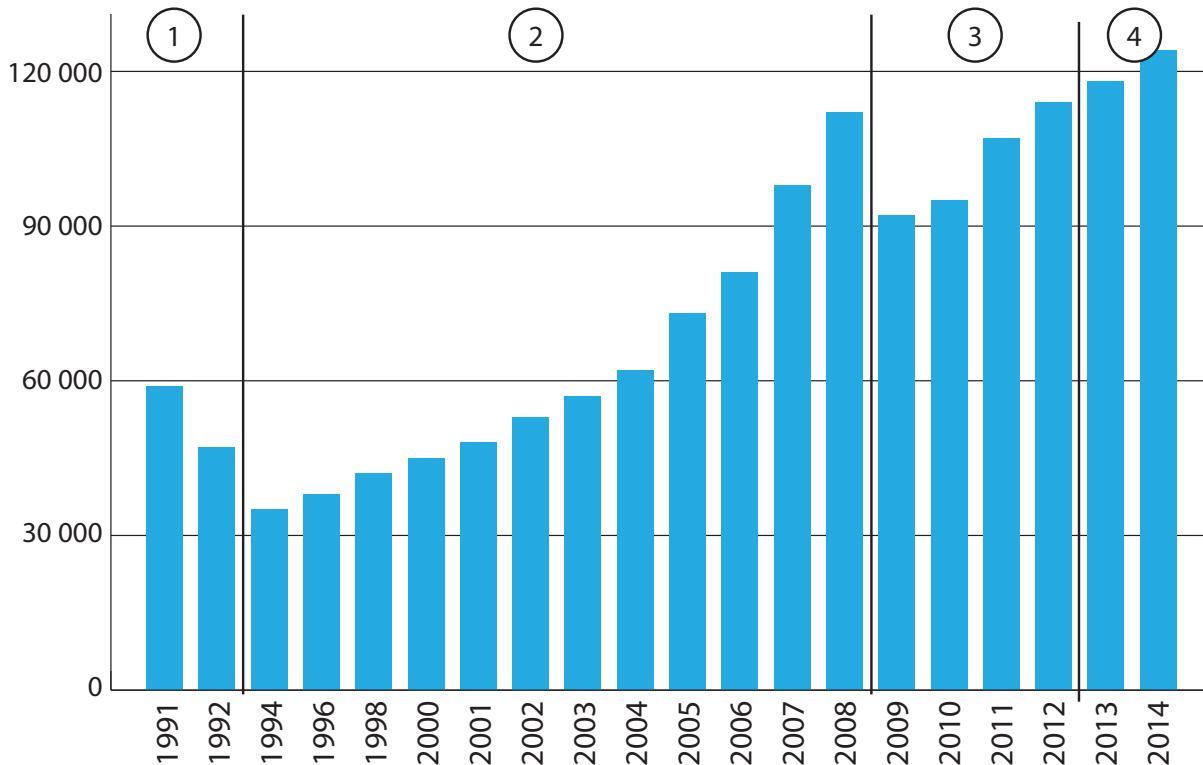

1 užduotis

Lietuvos ekonominė raida

(14 taškų)

Pagal BVP pokyčius Lietuvos ekonominė raida šioje stulpelinėje diagramoje suskirstyta į 4 etapus.

1. Pateiktiems ekonominės raidos etapų pavadinimams priskirkite atitinkamą etapo eilės numerį. Į apskritimėlių įrašykite etapo skaičiuką.

- SAVARANKIŠKOS EKONOMIKOS FORMAVIMASIS IR EKONOMINIS AUGIMAS
- EKONOMINĖS SISTEMOS KAITA
- EKONOMINIS AUGIMAS
- EKONOMINĖ KRIZĖ IR EKONOMIKOS ATSIGAVIMAS PO KRIZĖS

(3 taškai)

2. Kiekvienam ekonomikos raidos etapui priskirkite jam būdingus bruožus. Į kiekvieną apskritimą įrašykite atitinkamo etapo eilės numerį.

☐ buvusių rinkų ir žaliavų šaltinių praradimas	☐ žemės ūkio reformos
☐ nekilnojamo turto „burbulo“ susiformavimas	☐ lėtai augantis vartojimas
☐ draudimas importuoti lietuviškus maisto produktus į Rusiją	☐ neefektyvi valstybės turto privatizacija
☐ bankų paskolų išdavimų sumažėjimas	☐ staigus ir ryškus vartojimo sumažėjimas
☐ išaugęs privačių įmonių bankrotų skaičius	☐ labai greitai augantis vartojimas

(5 taškai)

3. Dviem teiginiais pagrįskite, kaip nurodyti kriterijai prisideda prie ekonominio augimo.

Kriterijus	Teiginiai
Užsienio investicijos	1. 2.
Didėjantis vartojimas	1. 2.

(4 taškai)

4. 2009 metų ekonominės krizės pagrindine priežastimi tapo pasaulio finansų sistemos krizė, kuri globaliajame pasaulyje turėjo įtakos ir Lietuvos ekonomikai. Tačiau šios ekonominės krizės priežastys nėra vien globalios. Įvardykite 2 lokalias ekonominės krizės priežastis, kurios prisidėjo prie stipraus ekonominio nuosmukio Lietuvoje.

1)

---

2)

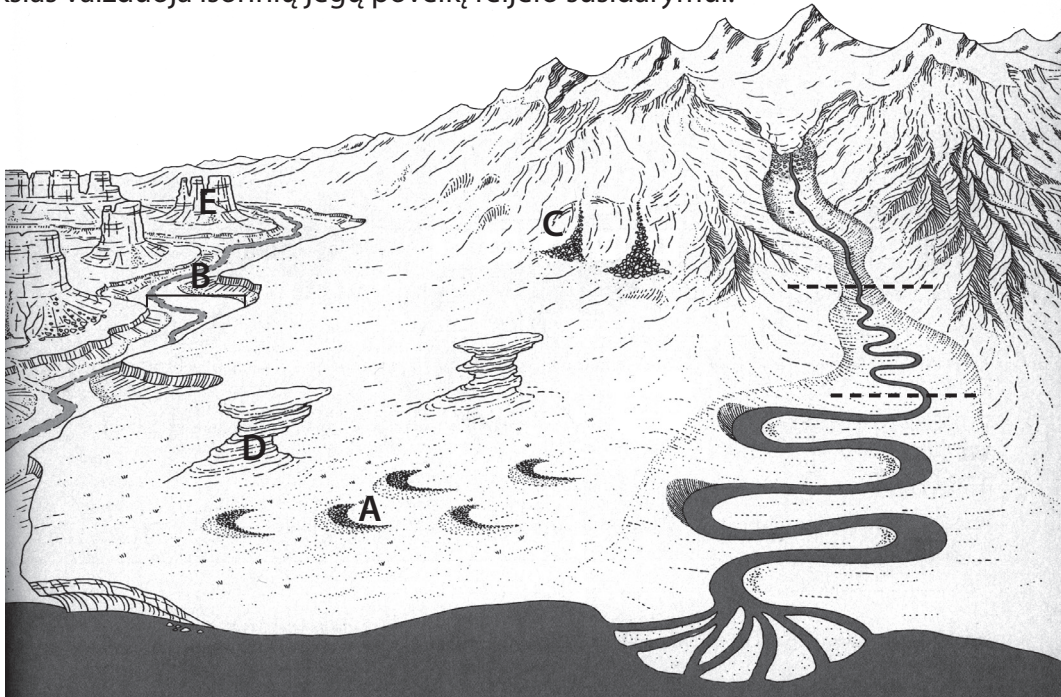

(2 taškai)

Paveikslas vaizduoja išorinių jėgų poveikį reljefo susidarymui.

1. Kaip vadinamos raidėmis (A–C) pažymėtos reljefo formos?

A – _____ B – _____ C – _____ (3 taškai)

2. Kaip susiformavo D raide pažymėtos uolos?

_____
 _____ (1 taškas)

3. Paveiksle parodytos upės aukštupio, vidurupio ir žemupio ribos. Pagal kokius 2 bendrus požymius galima išskirti šias 3 upės vagos dalis:

_____
 _____ (2 taškai)

4. Įvardykite 2 dalykus, dėl ko šios upės žiotyse susiformavusi delta?

_____ (2 taškai)

5. Paaiškinkite, kodėl paviršių veikiant intensyviai erozijai išliko tokie E stulpų pavidalo kalnai?

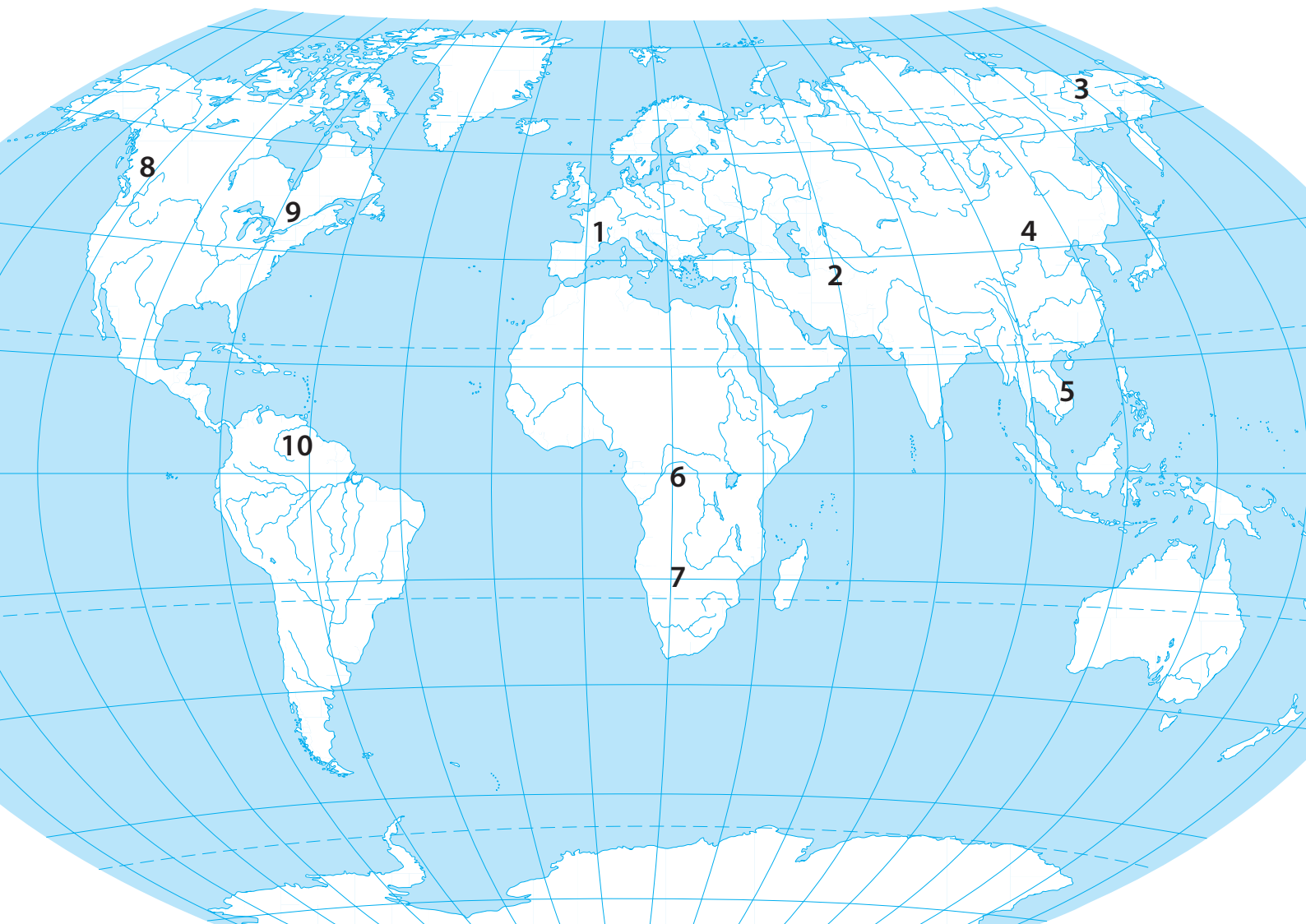
_____
 _____ (1 taškas)

6. Įvardykite 2 objektus, iš kurių galima nustatyti, kur baigiasi ledyno liežuvis.

_____ (1 taškas)

1. Įvardykite kontūriniame žemėlapyje skaičiais pažymėtas upes.

(5 taškai)

1 – _____

6 – _____

2 – _____

7 – _____

3 – _____

8 – _____

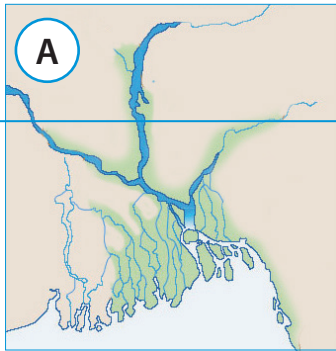
4 – _____

9 – _____

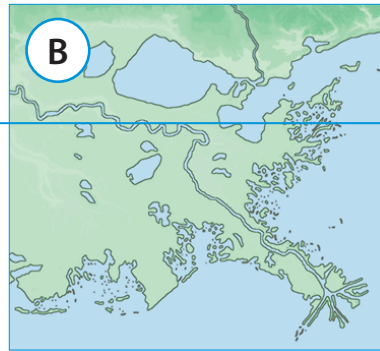
5 – _____

10 – _____

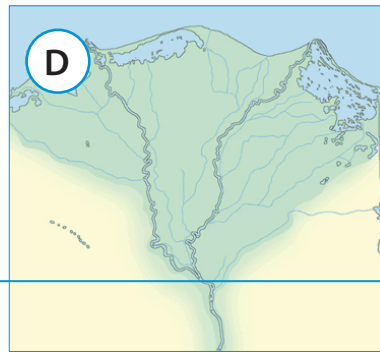
25° š. pl.

30° š. pl.

35° p. pl.

30° š. pl.

2. Įvardykite upes, kurių žiotys pavaizduotos **A–D** kartoschemų fragmentuose.

A _____

B _____

C _____

D _____

(2 taškai)

3. Kuri pasaulio upė baseino plotu ir metiniu nuotėkiu yra antroji pasaulyje po Amazonės?

_____

(1 taškas)

4. Kaip su Lietuva susijusi skaičiumi 3 pažymėta upė?

_____

_____

(0,5 taško)

5. Kuri iš žemėlapyje skaičiais pažymėtų upių turi didžiausią laivybinę reikšmę ir kodėl?

_____

_____

_____

(1 taškas)

6. Kodėl skaičiumi 2 pažymėta upė dabar neturi žiočių, nors anksčiau jas turėjo?

_____

_____

(1 taškas)

7. Kuri iš žemėlapyje pažymėtų upių žemupyje turi krioklių kaskadą?

_____

(0,5 taško)

4 užduotis Lietuvos aprūpinimas nafta ir gamtinėmis dujomis (8 taškai)

1. Kokią dalį (%) bendrojo Lietuvos dujų importo iki 2015 m sudarė Rusijos gamtinės dujos?

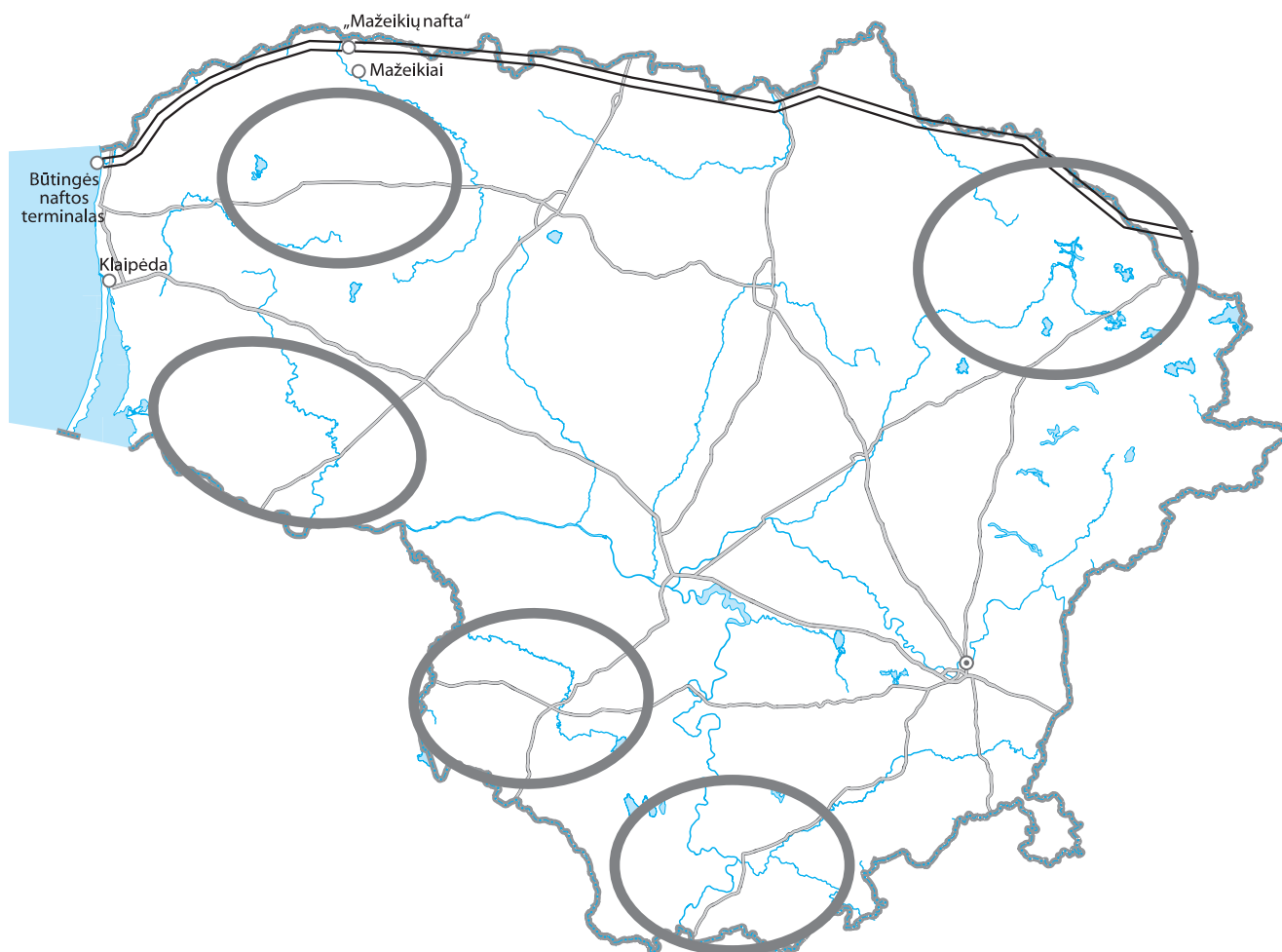
_____ (1 taškas)

2. Kokie Lietuvos Vyriausybės praėjusiais metais įgyvendinti ekonominiai sprendimai netolimoje ateityje iš esmės pakeis šalies aprūpinimą gamtinėmis dujomis?

_____
_____ (1 taškas)

3. Žemėlapyje ženklu + pažymėkite tą rajoną, kuriame, tikėtina, yra reikšmingi skalūninių dujų telkiniai.

(1 taškas)

4. Kiek naftos per pastaruosius 10 metų kasmet buvo išgaunama Lietuvoje? Pažymėkite teisingą atsakymą.

- 20–50 tūkst. t
- 100–200 tūkst. t
- 300–400 tūkst. t
- 700–900 tūkst. t

(1 taškas)

5. Kiek naftos kasmet perdirbama „Mažeikių naftos“ įmonėje? Pažymėkite teisingą atsakymą.

- 2–3 mln. t
- 4–5 mln. t
- 6–7 mln. t
- 9–10 mln. t

(1 taškas)

6. Kokiai bendrovei dabar priklauso „Mažeikių nafta“? Įvardykite pavadinimą ir šalį, kuriai bendrovė priklauso.

Pavadinimas: _____

Valstybė: _____

(1 taškas)

7. Kokioms bendrovėms anksčiau priklausė „Mažeikių nafta“? Įvardykite pavadinimus ir šalis, kurioms priklausė.

Pavadinimas: _____, valstybė: _____

Pavadinimas: _____, valstybė: _____

(1 taškas)

8. Žemėlapyje nuspalvinkite naftotiekio atkarpą, kuria per pastaruosius 15 metų nafta buvo gabenama į AB „Mažeikių nafta“.

(1 taškas)

1. Įvardykite žemėlapyje (10 psl.) skaičiais pažymėtus geografinius objektus.

1) – _____ jūra

2) – _____ įlanka

3) – _____ salos

4) – _____ pusiasalis

(2 taškai)

2. Kuriai šaliai priklauso skaičiumi 3 pažymėtos salos?

_____ (1 taškas)

3. Kokia tauta gyvena raide A pažymėtoje teritorijoje?

_____ (1 taškas)

4. Kaip vadinasi raide B pažymėtas autonominis regionas, kurio parlamentas 2013 metais paskelbė deklaraciją apie regiono suverenitetą?

_____ (1 taškas)

5. Apytiksliai žemėlapyje pažymėkite ir užbrūkšniuokite didžiausią Europoje policentrinę aglomeraciją. Kaip ji vadinasi?

_____ (1 taškas)

6. a) Kokia šalis šiuo metu yra jauniausia Europos Sąjungos narė? _____ (0,5 taško)

b) Žemėlapyje paryškinkite šios šalies ribas. (0,5 taško)

7. a) Kokios pirmosios 3 šalys prisijungė prie Europos Sąjungos po Mastrichto sutarties pasirašymo?

_____ (1,5 taško)

b) Kuri šalis tuo metu po įvykusio referendumo atsisakė stoti į Europos Sąjungą?

_____ (0,5 taško)

8. Žemėlapyje prie atitinkamų apskritimėlių įrašykite dviejų miestų pavadinimus, kuriuose yra svarbiausi Europos Sąjungos valdžios organai. Tuos apskritimėlius nuspalvinkite. (2 taškai)

9. Kaip vadinami raidėmis a ir b žemėlapyje pažymėti du miestai, kuriuose susiformavo vieni iš svarbiausių Europoje mokslo ir technologijų parkų?

a – _____ b – _____

(1 taškas)

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

TEORINĖS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

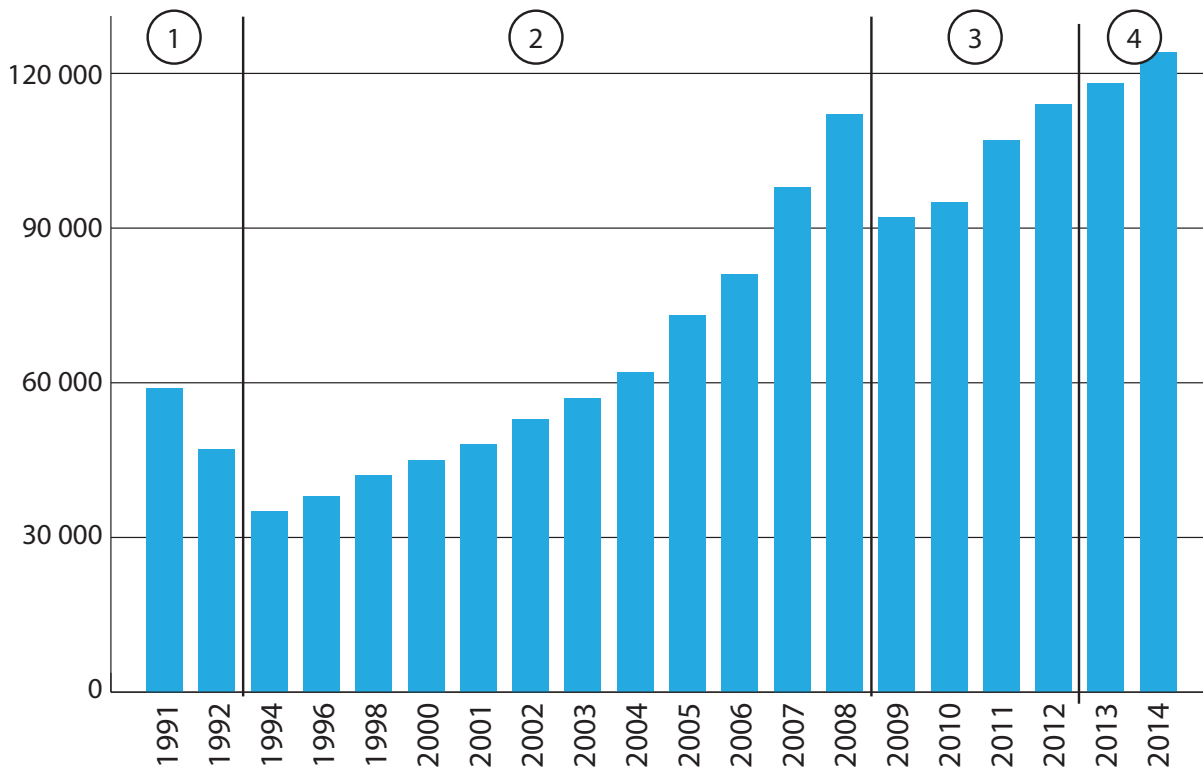
2015 m. kovo 3 d.

1 užduotis

Lietuvos ekonominė raida

(14 taškų)

Pagal BVP pokyčius Lietuvos ekonominė raida šioje stulpelinėje diagramoje suskirstyta į 4 etapus.

1. Pateiktiems ekonominės raidos etapų pavadinimams priskirkite atitinkamą etapo eilės numerį. Į apskritimėlių įrašykite etapo skaičiuką.

2 SAVARANKIŠKOS EKONOMIKOS FORMAVIMASIS IR EKONOMINIS AUGIMAS

1 EKONOMINĖS SISTEMOS KAITA

4 EKONOMINIS AUGIMAS

3 EKONOMINĖ KRIZĖ IR EKONOMIKOS ATSIGAVIMAS PO KRIZĖS

(3 taškai)

2. Kiekvienam ekonomikos raidos etapui priskirkite jam būdingus bruožus. Į kiekvieną apskritimą įrašykite atitinkamo etapo eilės numerį.

1 buvusių rinkų ir žaliavų šaltinių praradimas

1 žemės ūkio reformos

2 nekilnojamo turto „burbulo“ susiformavimas

4 lėtai augantis vartojimas

4 draudimas importuoti lietuviškus maisto produktus į Rusiją

1 neefektyvi valstybės turto privatizacija

3 bankų paskolų išdavimų sumažėjimas

3 staigus ir ryškus vartojimo sumažėjimas

3 išaugęs privačių įmonių bankrotų skaičius

2 labai greitai augantis vartojimas

(5 taškai)

5 taškai, už kiekvieną po 0,5 taško

3. Dviem teiginiais pagrįskite, kaip nurodyti kriterijai prisideda prie ekonominio augimo.

Kriterijus	Teiginiai
Užsienio investicijos	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sukuriama daugiau darbo vietų 2. Diegiamos naujos technologijos, nauji organizacijų valdymo modeliai 3. Keliama darbuotojų kvalifikacija 4. Formuojasi glaudūs ryšiai su užsienio šalimis
Didėjantis vartojimas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daugiau kapitalo funkcionuoja vietos rinkoje 2. Didėjant paklausai – didėja gamybos apimtys 3. Didėjantis poreikis leidžia kurti naujas darbo vietas 4. Didėjant vartojimui – auga įvairių maisto paslaugų poreikis

(4 taškai)

4. 2009 metų ekonominės krizės pagrindine priežastimi tapo pasaulio finansų sistemos krizė, kuri globaliajame pasaulyje turėjo įtakos ir Lietuvos ekonomikai. Tačiau šios ekonominės krizės priežastys nėra vien globalios. Įvardykite 2 lokalias ekonominės krizės priežastis, kurios prisidėjo prie stipraus ekonominio nuosmukio Lietuvoje.

1) 1. Beatodairiškas bankų paskolų išdavimo vėjus

---

2. Valstybės skolos augimas ir mokamų palūkanų didėjimas

---

2) 3. Užsienio prekybos deficitas

---

4. Nesukauptas finansinis rezervas, krizės fondas

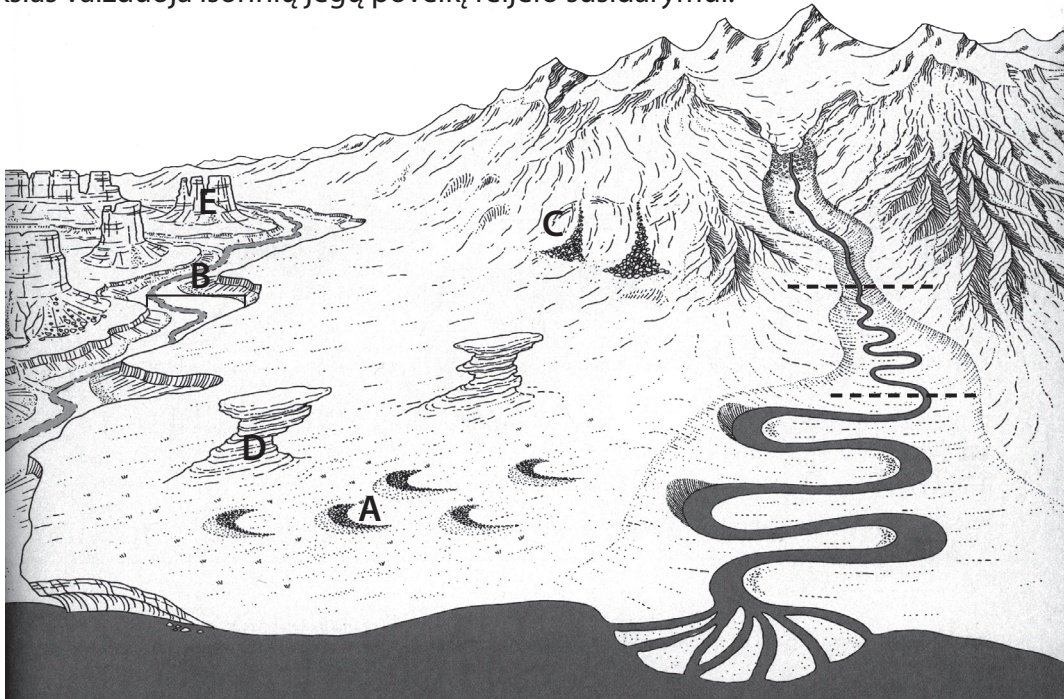
---

5. Nekilnojamojo turto „burbulo“ susiformavimas

(2 taškai)

Paveikslas vaizduoja išorinių jėgų poveikį reljefo susidarymui.

1. Kaip vadinamos raidėmis (A–C) pažymėtos reljefo formos?

A – barchanas   B – tarpeklis (kanjonas)   C – išnašų kūgis, nuobirynas

(3 taškai)

2. Kaip susiformavo D raide pažymėtos uolos?

vėjo pakeltos dulkės, smiltys daužo, zulina arti žemės paviršiaus pasitaikančias uolas, akmenis ir išdildo mažiau atsparias vietas / dėl vėjo erozijos (korazijos), kuri labiau veikia apatinę uolų dalį

(1 taškas)

1 taškas iš karto skiriamas už vėjo erozijos arba korazijos paminėjimą

3. Paveiksle parodytos upės aukštupio, vidurupio ir žemupio ribos. Pagal kokius 2 bendrus požymius galima išskirti šias 3 upės vagos dalis:

upės slėnio plotis / upės vingiuotumas / upės nuolydis, upės tėkmės greitis

(2 taškai)

4. Įvardykite 2 dalykus, dėl ko šios upės žiotyse susiformavusi delta?

itin lėtas srovės greitis / daug upės nešmenų / nešmenų akumuliacija (nusėdimas, kaupimasis, grimzdimas)

(2 taškai)

5. Paaiškinkite, kodėl paviršių veikiant intensyviai erozijai išliko tokie E stulpų pavidalo kalnai?

Šie kalnai sudaryti iš kietesnių, erozijai, mechaniniam dūlėjimui atsparių uolienu

(1 taškas)

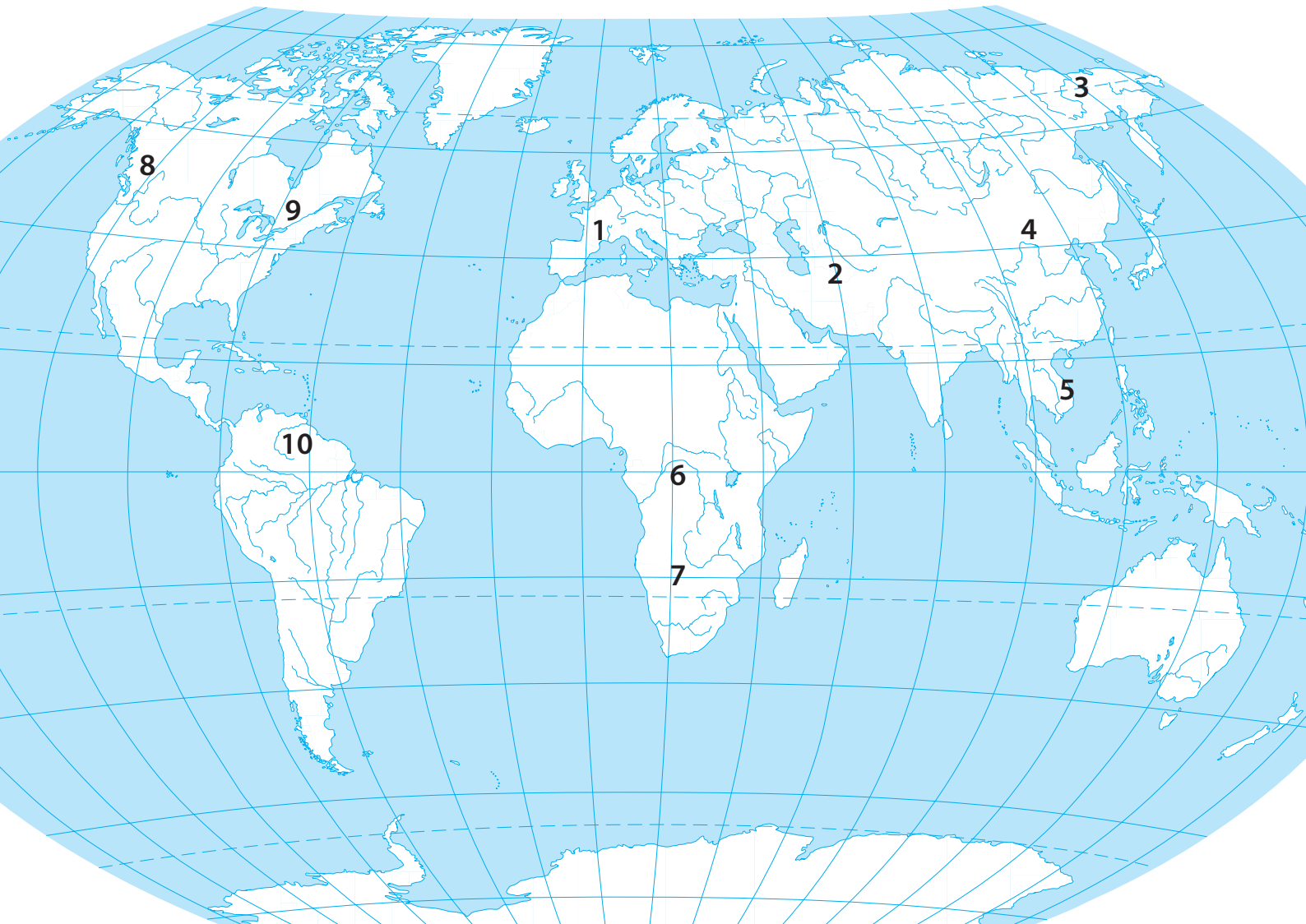
6. Įvardykite 2 objektus, iš kurių galima nustatyti, kur baigiasi ledyno liežuvis.

pagal upės ištakas / pagal galinę moreną

(1 taškas)

1. Įvardykite kontūriniame žemėlapyje skaičiais pažymėtas upes.

(5 taškai)

1 – Rona _____

6 – Kongas _____

2 – Amudarja _____

7 – Zambezė _____

3 – Kolyma _____

8 – Kolumbija _____

4 – Hvanghė _____

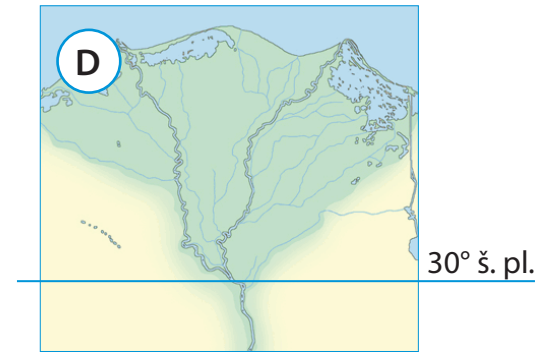
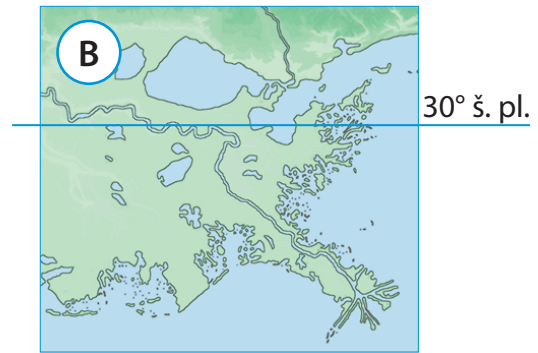
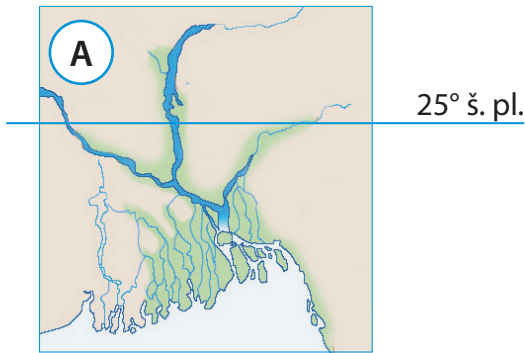
9 – Šv. Lauryno _____

5 – Mekongas _____

10 – Orinokas _____

po 0,5 taško už kiekvieną upę

2. Įvardykite upes, kurių žiotys pavaizduotos **A–D** kartoschemų fragmentuose.

A Gangas

B Misisipė

C Parana (La Plata)

D Nilas

(2 taškai)

po 0,5 taško už kiekvienas žiotis

3. Kuri pasaulio upė baseino plotu ir metiniu nuotėkiu yra antroji pasaulyje po Amazonės?

Kongas

(1 taškas)

4. Kaip su Lietuva susijusi skaičiumi 3 pažymėta upė?

Prie Kolymos upės Stalino laikais buvo daug lagerių, kuriuose buvo įkalinta nemažai

lietuvių

(0,5 taško)

5. Kuri iš žemėlapyje skaičiais pažymėtų upių turi didžiausią laivybinę reikšmę ir kodėl?

Šv. Lauryno upė, kadangi ji jungia Didžiuosius Amerikos ežerus, prie kurių krantų yra

daug stambių pramoninių miestų ir uostų, su Atlanto vandenynu

(1 taškas)

0,5 tšk. už pavadinimą + 0,5 tšk. už paaiškinimą

6. Kodėl skaičiumi 2 pažymėta upė dabar neturi žiočių, nors anksčiau jas turėjo?

Amu Darjos vanduo intensyviai naudojamas medvilnės laukams drėkinti, todėl da-

bar išdžiūsta nepasiekdama Aralo ežero

(1 taškas)

1 tšk., jeigu paminėta pabraukta frazė

7. Kuri iš žemėlapyje pažymėtų upių žemupyje turi krioklių kaskadą?

Kongas

(0,5 taško)

1. Kokią dalį (%) bendrojo Lietuvos dujų importo iki 2015 m sudarė Rusijos gamtinės dujos?

100 %

(1 taškas)

2. Kokie Lietuvos Vyriausybės praėjusiais metais įgyvendinti ekonominiai sprendimai netolimoje ateityje iš esmės pakeis šalies aprūpinimą gamtinėmis dujomis?

Klaipėdoje buvo pastatytas suskystintų gamtinių dujų terminalas

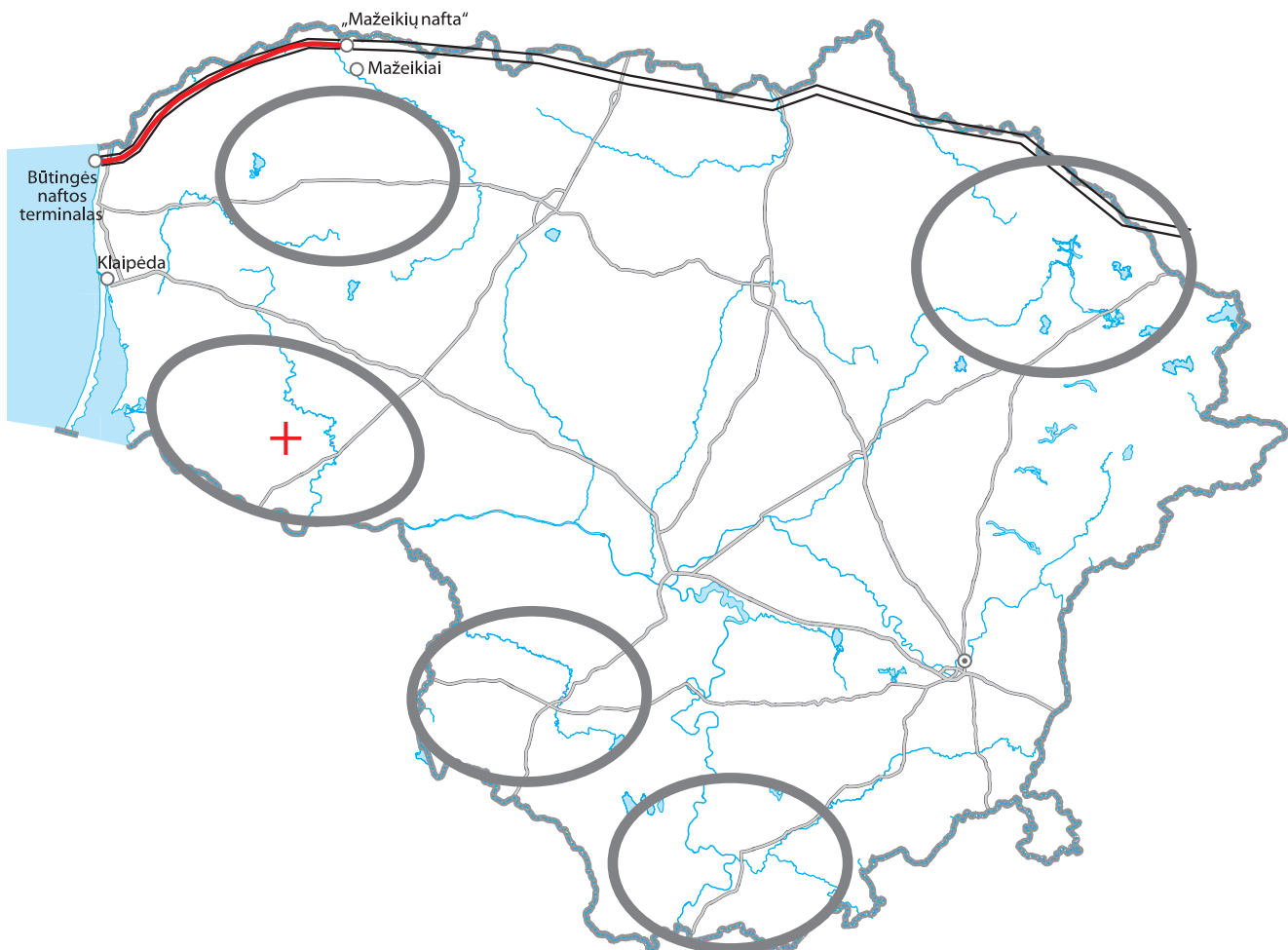
Įsigytas laivas-dujovežis

(1 taškas)

0,5 t. už terminalą + 0,5 t. už laivą

3. Žemėlapyje ženklų + pažymėkite tą rajoną, kuriame, tikėtina, yra reikšmingi skalūninių dujų telkiniai.

turi būti pažymėtas rajonas šalies vakaruose (Tauragės apskritis)

4. Kiek naftos per pastaruosius 10 metų kasmet buvo išgaunama Lietuvoje? Pažymėkite teisingą atsakymą.

- 20–50 tūkst. t
 100–200 tūkst. t
 300–400 tūkst. t
 700–900 tūkst. t

(1 taškas)

5. Kiek naftos kasmet perdirbama „Mažeikių naftos“ įmonėje? Pažymėkite teisingą atsakymą.

- 2–3 mln. t
 4–5 mln. t
 6–7 mln. t
 9–10 mln. t

(1 taškas)

6. Kokiai bendrovei dabar priklauso „Mažeikių nafta“? Įvardykite pavadinimą ir šalį, kuriai bendrovė priklauso.

Pavadinimas: ORLEN Lietuva arba ORLEN

Valstybė: Lenkija

(1 taškas)

0,5 t. už pavadinimą+0,5 t. už šalį

7. Kokioms bendrovėms anksčiau priklausė „Mažeikių nafta“? Įvardykite pavadinimus ir šalis, kurioms priklausė.

Pavadinimas: Williams, valstybė: JAV

Pavadinimas: Jukos, valstybė: Rusija

(1 taškas)

už teisingai įvardytą bet vieną bendrovę – 0,5 t., už pavadinimą+0,5 t. už šalį

8. Žemėlapyje nuspalvinkite naftotiekio atkarpą, kuria per pastaruosius 15 metų nafta buvo gabenama į AB „Mažeikių nafta“.

(1 taškas)

už teisingai pažymėtą atkarpą

1. Įvardykite žemėlapyje (10 psl.) skaičiais pažymėtus geografinius objektus.

1) – Baltoji jūra

2) – Liono / Liūto įlanka

3) – Farerų salos

4) – Kalabrijos pusiasalis

(2 taškai)

2. Kuriai šaliai priklauso skaičiumi 3 pažymėtos salos?

Danijai

(1 taškas)

3. Kokia tauta gyvena raide A pažymėtoje teritorijoje?

Samiai

(1 taškas)

4. Kaip vadinasi raide B pažymėtas autonominis regionas, kurio parlamentas 2013 metais paskelbė deklaraciją apie regiono suverenitetą?

Katalonija

(1 taškas)

5. Apytiksliai žemėlapyje pažymėkite ir užbrūkšniuokite didžiausią Europoje policentrinę aglomeraciją. Kaip ji vadinasi?

Rūro / Reino-Rūro aglomeracija

(1 taškas)

0,5+0,5 tšk.

6. a) Kokia šalis šiuo metu yra jauniausia Europos Sąjungos narė? Kroatija

(0,5 taško)

b) Žemėlapyje paryškinkite šios šalies ribas.

(0,5 taško)

7. a) Kokios pirmosios 3 šalys prisijungė prie Europos Sąjungos po Maastrichto sutarties pasirašymo?

Austrija, Švedija, Suomija

(1,5 taško)

b) Kuri šalis tuo metu po įvykusio referendumo atsisakė stoti į Europos Sąjungą?

Norvegija

(0,5 taško)

8. Žemėlapyje prie atitinkamų apskritimėlių įrašykite dviejų miestų pavadinimus, kuriuose yra svarbiausi Europos Sąjungos valdžios organai. Tuos apskritimėlius nuspalvinkite.

(2 taškai)

0,5 tik pavadinimas; 0,5 tšk. teisingas pažymėjimas, būtina būti teisingai pažymėtas apskritimėlis

9. Kaip vadinami raidėmis a ir b žemėlapyje pažymėti du miestai, kuriuose susiformavo vieni iš svarbiausių Europoje mokslo ir technologijų parkų?

a – Kembridžas

b – Grenoblis

(1 taškas)

0,5+0,5 tšk.

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

ŽEMĖLAPIO UŽDUOTIS

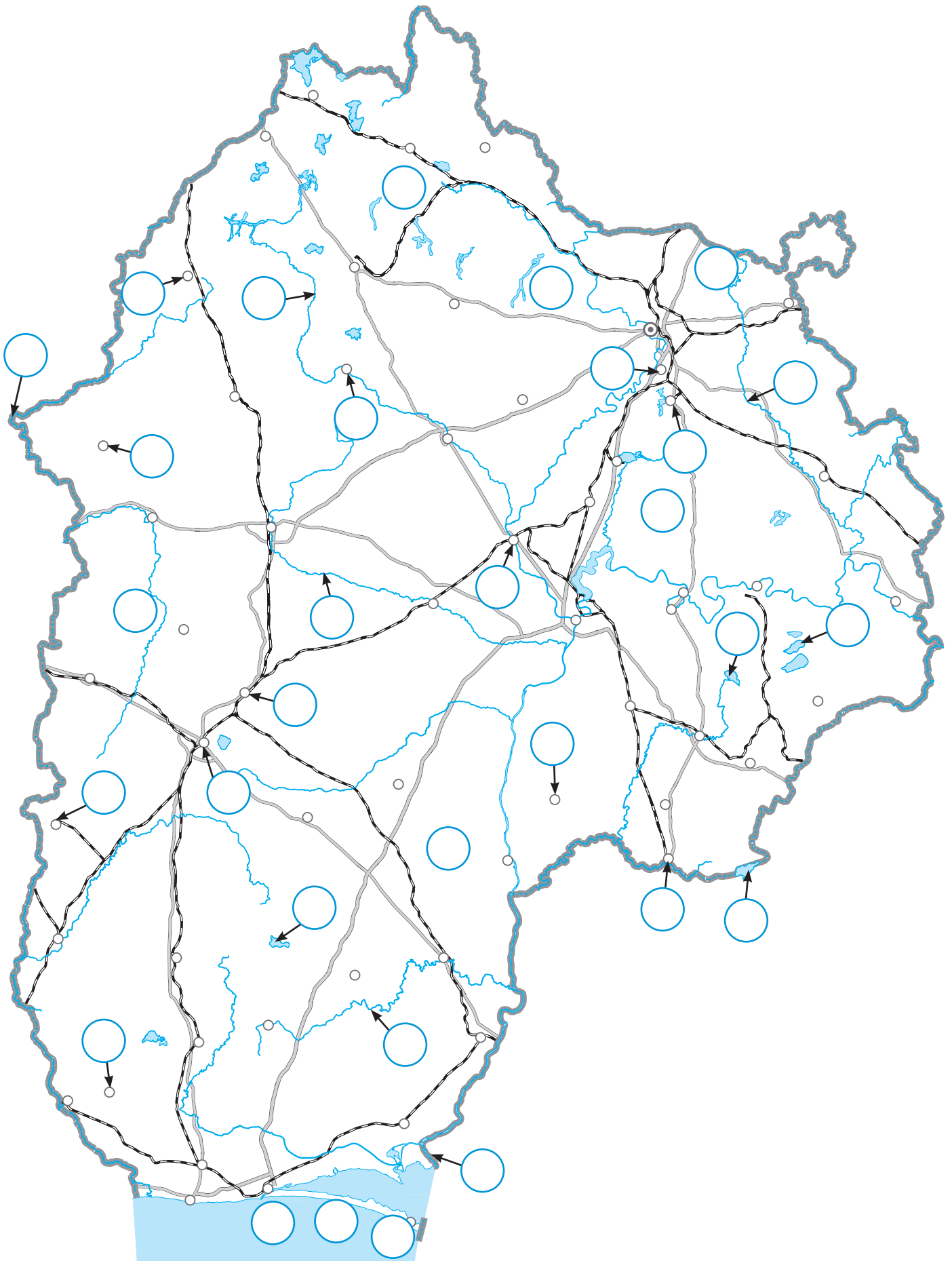
Dalyvio Nr. _____

2015 m. kovo 3 d.

1. Iš aprašymų atpažinkite Lietuvos objektus ir greta jų įrašykite pavadinimus.

1	Upė, tekanti per ežerą, ant kurio kiekvienais metais vyksta garsiausios šalyje žirgų lenktynės	
2	Nemuno deltos atšaka, kuria eina Lietuvos ir Rusijos siena	
3	Upė, tekanti Lietuvos ir Latvijos pasieniu ties siauriausia Lietuvos vieta	
4	Miestas, prie kurio Šventoji įteka į Nerį	
5	Didelis ežeras, kuriuo vedama Lietuvos ir Rusijos valstybės siena	
6	Žemuma į pietus nuo Nemuno	
7	Miestas, prie kurio veikia NATO karinių oro pajėgų bazė	
8	Miestas–geležinkelio stotis pačiame Lietuvos ir Rusijos pasienyje	
9	Miestelis, kuriame garsaus gydytojo V. Intos iniciatyva buvo įkurtas Akmenų muziejus	
10	Tai vienintelis Lietuvoje miestas, kuris patenka į Vilniaus savivaldybės teritoriją	
11	Miestas, kuriame veikia didžiulė cemento gamykla	
12	Ežeras, prie kurio vyksta garsus festivalis „Bliuzo naktys“	
13	Aukštuma, kurioje yra aukščiausia Lietuvos vieta	
14	Giliausia Lietuvoje ledyninės kilmės duobė prie Aukštadvario	
15	Saugoma teritorija, kurioje yra giliausias Lietuvos ežeras	
16	Kalvagūbris, susiformavęs atsitraukiančiam ledynui paskutinį kartą stabtelėjus Lietuvos teritorijoje	
17	Seniausia saugoma teritorija Lietuvoje	
18	Smėlio kopa Kuršių nerijoje, ant kurios stovi Saulės laikrodis	
19	Dešinysis Nemuno intakas pietų Lietuvoje	
20	Miestas, prie kurio veikia kvarcinio smėlio karjeras	

2. Objektus atitinkančius skaičius (1 užduoties lentelė) įrašykite į apskritimėlius reikiamose kontūrinio žemėlapio vietose. Atkreipkite dėmesį, kad apskritimėlių yra gerokai daugiau nei pačių objektų.

XXVII
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

25 LIETUVOS SOCIALINIŲ IR
EKONOMINIŲ PERMAINŲ METAI

ŽEMĖLAPIO UŽDUOTIS

Dalyvio Nr. _____

2015 m. kovo 3 d.

1. Iš aprašymų atpažinkite Lietuvos objektus ir greta jų įrašykite pavadinimus.

1	Upė, tekanti per ežerą, ant kurio kiekvienais metais vyksta garsiausios šalyje žirgų lenktynės	Šventoji
2	Nemuno deltos atšaka, kuria eina Lietuvos ir Rusijos siena	Skirvytė
3	Upė, tekanti Lietuvos ir Latvijos pasieniu ties siauriausia Lietuvos vieta	Nemunėlis
4	Miestas, prie kurio Šventoji įteka į Nerį	Jonava
5	Didelis ežeras, kuriuo vedama Lietuvos ir Rusijos valstybės siena	Vištytis
6	Žemuma į pietus nuo Nemuno	Užnemunės žemuma
7	Miestas, prie kurio veikia NATO karinių oro pajėgų bazė	Šiauliai
8	Miestas–geležinkelio stotis pačiame Lietuvos ir Rusijos pasienyje	Kybartai
9	Miestelis, kuriame garsaus gydytojo V. Intos iniciatyva buvo įkurtas Akmenų muziejus	Mosėdis
10	Tai vienintelis Lietuvoje miestas, kuris patenka į Vilniaus savivaldybės teritoriją	Grigiškės
11	Miestas, kuriame veikia didžiulė cemento gamykla	Naujoji Akmenė
12	Ežeras, prie kurio vyksta garsus festivalis „Bliuzo naktys“	Lūksto ežeras
13	Aukštuma, kurioje yra aukščiausia Lietuvos vieta	Medininkų aukštuma
14	Giliausia Lietuvoje ledyninės kilmės duobė prie Aukštadvario	Velnio duobė
15	Saugoma teritorija, kurioje yra giliausias Lietuvos ežeras	Aukštaitijos nacionalinis parkas
16	Kalvagūbris, susiformavęs atsitraukiančiam ledynui paskutinį kartą stabtelėjus Lietuvos teritorijoje	Linkuvos kalvagūbris
17	Seniausia saugoma teritorija Lietuvoje	Žuvinto rezervatas
18	Smėlio kopa Kuršių nerijoje, ant kurios stovi Saulės laikrodis	Parnidžio kopa
19	Dešinysis Nemuno intakas pietų Lietuvoje	Merkys
20	Miestas, prie kurio veikia kvarcinio smėlio karjeras	Anykščiai

2. Objektus atitinkančius skaičius (1 užduoties lentelė) įrašykite į apskritimėlius reikiamose kontūrinio žemėlapi vietose. Atkreipkite dėmesį, kad apskritimėlių yra gerokai daugiau nei pačių objektų.

